

Prožívejte sladkost Ráмова jména

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 7. dubna 2006* ←

Tato mateřská země – Bhárat – zrodila mnoho ušlechtilých duší, které získaly jméno a slávu ve všech kontinentech světa. Mnoho mudrců a proroků Bháratu posvětilo již od dávných dob svůj čas hlásáním *rámatattvy* (Ráмова principu). Rámájana patří do *trétájogy*. Ačkoli uplynuly tisíce let, je Rámájana stále čtena s úctou v každé vsi. Mladí i staří lidé zpívají i dnes svaté Rámovo jméno s velkou oddaností. Na kterékoli jiné jméno by mohli zapomenout, ale na Rámovo jméno nikoli. Ať je to milionář nebo chudák, každý se v obtížích uchyluje k božskému Rámovu jménu. V Bháratu je těžké nalézt někoho, kdo by nerozjímal o Rámově jméně nebo je nezpíval. Mnozí mudrcové minulosti konali pokání a přijímali různé sliby o šíření slávy Ráмова jména ve světě. Ráma si však nikdy nepřál, aby Jeho jméno někdo zpíval, rozjímal o něm, ani to nikomu neřekl. On ve skutečnosti prohlásil, že všichni jsou vtělením božství.

Hlavním Rámovým učením bylo, že se každý má držet pravdy (*satja*). Když si člověk vezme jako základ *satju*, měl by udržovat a podporovat *dharmu* (správné jednání). *Dharma* se neomezuje na nějaké určité místo nebo zemi, je přítomna ve všem. Je zrozena ze *satji*. *Dharma* ve skutečnosti nemůže bez *satji* existovat. Co je to *dharma*? *Dhárajati iti dharmah* (*dharma* je to, co udržuje). Někteří lidé omezují chybně *dharmu* na pouhé nasycení chudých nebo na činy milosrdenství. *Dharma* by měla prýštit ze srdce člověka. Pak by se měla uvádět do praxe. Dělejte to, co říkáte. To je prvotní povinností člověka. Mezi slovem a činem by měla být dokonalá harmonie. Když však někdo říká jednu věc a dělá něco opačného, je to *adharma* (nesprávné jednání). Dále by měl každý pozorně analyzovat a zvažovat pro a proti, ještě než něco řekne.

Manasjékam vačasjékam karmanjékam mahátmanám (ti, jejichž myšlenky, slova a činy jsou v dokonalém souladu, jsou ušlechtilí). Říkáte, že jste lidské bytosti. Lidskou bytostí si však zasloužíte být nazýváni jen tehdy, jsou-li vaše myšlenky, slova a činy v souladu. Ráma jednoty myšlenky, slova a činu dosahoval. Oproti tomu se neshodovaly Rávanovy myšlenky, slova a činy. *Manasjanjat*

vačasjanjat karmanjanjat durátmanám (ti, kteří postrádají harmonii myšlenek, slov a činů, jsou zkažení). Přirozeně tu byl rozpor mezi *satjou* (pravdou) a *asatjou* (nepravdou), *dharmou* (správným jednáním) a *adharmou* (nesprávným jednáním). Ráma svědomitě dodržoval *satju*, zatímco Rávana se držel *asatji*. Není větší *dharmy*, než je věrnost pravdě. Tudíž bychom se měli držet pravdy, dokonce i v banálních záležitostech. Nikdy bychom se neměli uchýlovat k nepravdě, abychom unikli z obtížné situace.

*Stvoření se vynořuje z pravdy a s pravdou splývá,
existuje v kosmu místo, kde pravda není?
Vmyslete se do této čisté neposkvrněné pravdy.*

(báseň v telugu)

Ve skutečnosti je pravda základnou celého stvoření. Jestliže je z nějakého důvodu základna porušena, celý svět se zhroutí. Jaký je důvod všeho utrpení a soužení dnešního člověka? Je to proto, že člověk na pravdu zapomněl. Je vystavován ponížení a špatné pověsti, protože si libuje v bezpráví a falši. Proto by se neměl za žádných okolností k nepravdě uchýlovat. Měl by mluvit jen pravdu. *Satja* je jen nepatrné slovo. Znamená však *sat* (neměnná věčnost). Jestliže se pokoušíme tuto neměnnou pravdu změnit, trpíme změnami a deformacemi.

Milí studenti!

Vy všichni jste mladí. Jestliže se držíte již od tohoto mladého věku pravdy, jistě se stanete příkladem pro celou zemi. Co je to pravda? Boží slovo je pravda. Když tedy hovoříte a jednáte s postojem *sarva karma bhagavad prítjartham* (všechny činy k potěšení Boha), všechno se stane pravdou. Každá myšlenka a pocit, vycházející z člověka, je odrazem jeho vnitřní pravdy. Naneštěstí se nevhodným použitím jazyka proměňuje v klam. Jazyk je jedním z pěti smyslů. Tyto smysly jsou příčinou změn v nás. Jsou zodpovědné za hřích či zásluhu, kterou dostáváme.

Pět živel (*pañčabhúta*) prostupuje celým vesmírem od země po nebesa. Mimo těchto pěti neexistuje ve vesmíru nějaký šestý živel. Stejných pět živel se v jemné formě nachází v každé lidské bytosti. Člověk si musí tuto pravdu uvědomit a podle toho se chovat. *Satja* (pravda), *dharma* (správné jednání), *šánti* (mír), *préma* (láska) a *ahinsá* (nenásilí), které jsou ve vás, musí být vyživovány a rozvíjeny. *Satja* je cesta. *Dharma* jde po ní. *Préma* je zkušenost. Jen tehdy se projeví nenásilí. *Hinsá* (násilí) se neomezuje jen na ubližování nebo zraňování druhých, jednání

proti svému slovu je také *hinsá*. Nemůže být větší *ahinsy*, než použití našeho jazyka posvátným způsobem.

Šánti (mír) se nedá najít někde jinde. Je zcela v nás. V nás je přítomno mnoho různých vlastností. Je na nás, zda tyto vlastnosti použijeme dobře. Můžete se zeptat: „Proč naši povahu nezmění Bůh?“ Ne, Bůh nikdy nezasáhne, On je všemu svědkem. Je na Bohu, aby vám řekl, co je dobré a co špatné. Vaše vlastní myšlenky a pocity vám řeknou, co je dobré a co špatné. Když jíte okurku, budete okurku říhat. Stejně se bude odrážet vně to, co je ve vás. Co vidíte špatného v ostatních, není nic jiného než odraz vašich vlastních myšlenek.

Někteří lidé jsou trvale ponořeni do světských myšlenek. Takoví lidé nebudou nikdy šťastní. Jen ti dosáhnou stavu blaženosti, jejichž mysl je stálá, bez nějakých myšlenek. Někteří se považují za velmi inteligentní a stále hloubají ve svých nahromaděných knižních vědomostech. Tento typ puntičkářství je jako alergie. Jakmile se začne šířit, energie slábne. Dnes naneštěstí rozvíjíme alergii, nikoli energii. Nerozvažujte nad tím, zda je pro vás něco dobré či ne. Všechno je dobré. Co se stane, považujte pro sebe za dobré. Když si rozvinete takový postoj, všechno se pro vás obrátí v dobro.

Vtělení lásky!

Milujte všechny. Nechovejte nikoho v nenávisti. Nechápejte chybně druhé. Někteří lidé dokonce nechápou ani Boha! To je nejhorší z hříchů. Tudíž se takovými chybnými názory nezabývejte. Jestliže vám z nějakého důvodu vstoupí takové myšlenky na mysl, považujte je za svého nepřítele a odvrhněte je pryč. Buďte vždy laskaví a veselí. Je to láska, co vás chrání a živí. Vy jste vtělením lásky. Tam, kde je láska, nemůže vstoupit nenávist.

Vtělení lásky!

Lidské tělo je miniaturní svět. Je tvořeno pěti živly (*pañčabhúta*), pěti smysly (*pañčéndrija*) a pěti životními proudy (*pañčaprána*), které se rodí z pravdy, jsou pravdou vyživovány a nakonec s pravdou splývají. Člověk by tudíž měl upřímně následovat pravdu. Jestliže lidé pravdu pokřívají, ztrácejí svoji čistotu. Hlavní příčinou nečistoty něčího srdce je jeho sklon k pokřivení pravdy. Jestliže si tedy někdo přeje udržovat čistotu a svatost svého srdce, musí mluvit pravdu. Jste-li spjati s pravdou, bude to pravdou, ať řeknete cokoli.

Někteří lidé si stěžují: „Svámí! Ačkoli kráčíme po cestě pravdy, stále nás ještě sužuje nepravda. Co může být příčinou našich nesnází?“ Na otázku se dá odpovědět jednoduchým příkladem. Zatímco Ganga plyne čistá a křišťálová, vtékají do ní některé proudy a potůčky, vytvářené deštěm a tak řeku znečišťují.

Člověk by však měl dávat pozor, aby neumožňoval žádným nečistotám, aby se připojily k čisté a neposkvřené pravdě jeho srdce. Do našeho srdce vstupují různé nečistoty a vzhledem ke slabosti našich smyslů je znečišťují. Těmito nečistotami je šest vnitřních nepřátel lidstva (*arišadvarga*) – tedy *káma* (touha), *kródha* (hněv), *lóbha* (chamtivost), *móha* (připoutanost), *mada* (pýcha) a *mátsarja* (žárliivost). Čistota nektaru může být zničena jen jediným atomem nečistoty. Jednou jeden hudební skladatel složil píseň:

*Uvědomuji si, že jsi jako měsíc na vzdáleném nebi.
Přesto se tě moje mysl pokouší polapit a já nevím proč.*

(píseň v telugu)

Kde je ve skutečnosti měsíc? Není na nějakém vzdáleném nebi. Naše mysl sama je měsíc. My nejsme schopni získat nad myslí kontrolu, neboť do cesty nám vstupuje oněch šest nepřátel. Není pravda, že ani jasné světlo měsíce není za úplňku vidět, jestliže mu vstoupí do cesty mraky? Měsíc je viditelný ve chvíli, kdy se mraky pohnou pryč. Podobně musíte vykonávat vytrvalou *námasmaranu* (opakování božího jména), abyste odehnali mraky šesti vnitřních nepřátel.

Dnes oslavujeme svátek Rámanavamí. V tento svatý den bychom se měli rozhodnout, že se budeme řídit Rámovým učením. Hlavním Rámovým učením je *satja* a *dharma*. Nepovažujte se za pouhé lidské bytosti. Rozvíjejte plnou víru, že nejste nikým jiným než Rámou. Lidé často říkají: „Jen můj *átmaráma* to ví.“ Tak je náš *átman* vtělením samého Pána Rámy. *Átman* nemá nějaký určitý tvar. *Átman*, který proniká celým vesmírem, přijímá podobu a vtěluje se jako Ráma. Podobně přijala *dharma* podobu Lakšmany, který neustále následoval Rámu. Lakšmana považoval Rámu za svůj skutečný životní dech. Ráma byl pro něj vším.

*Odevzdal jsem svůj majetek, svou rodinu a dokonce i duši Tobě.
Nyní mě přijď spasit, hledám útočiště jedině v Tobě.*

(verš v sanskrtu)

Během vyhnanství Rámy, Sítý a Lakšmany se Lakšmana jednou odvážil do jisté části pralesa. Brzy ho posedly špatné myšlenky. Jakmile se vrátil, řekl Rámovi: „Ó, Rámo! Proč podstupujeme všechny tyto potíže? Proč musí nevinná Sítá prožívat taková muka? Pojď, vrátíme se ještě teď do Ajódhji.“ Sítá byla náhlou změnou Lakšmanova postoje překvapena. Jelikož Ráma znal vše, zavolal si Lakšmanu s úsměvem stranou a posadil se proti němu. Lakšmana si okamžitě

uvědomil svoji chybu. Ve velkém vzrušení se Rámy zeptal: „Milý bratře, jak to, že mi na mysl přišly takové zlé myšlenky? Nikdy předtím se mi něco takového nestalo.“ Ráma vysvětlil: „Drahý bratře, to není tvoje chyba. Zde je území nějakého démona. Proto ti na mysl vstoupily zlé myšlenky.“

Řekni mi, kdo jsou tví společníci, já ti řeknu, kdo jsi. Jaká je vaše společnost, takové jsou i vaše myšlenky. Proto se držte stranou špatné společnosti. Chodte do společnosti dobrých a ušlechtilých lidí. Pak budete mít dobré myšlenky. Jaké jsou vaše myšlenky, takový bude výsledek. *Jad bhávam tad bhavati* (jaké jsou postoje, takový je i výsledek).

Kausaljá plakala, když Ráma odešel do pralesa. Sumitrá se ji pokoušela utiřit slovy: „Drahá sestro, proč pláčeš? Je to proto, že Ráma odešel do pralesa? Ne, ne. Mýlíš se, že Ráma bude žít v pralese, zatímco my si budeme užívat královského pohodlí v Ajódhji. Ve skutečnosti je Ajódhjá všude tam, kde žije Ráma a ostatní není nic jiného než prales. Svůj život bychom měli žít s vyrovnaností, udržovat vyrovnanou mysl v radosti i žalu. Radost a žal přicházejí jedno po druhém. Neměli bychom se jimi nechávat ovlivnit. Neměli bychom být povzneseni radostmi, ani sklíčení trápením. Může žít na tomto světě nějaká lidská bytost bez radostí a trápení? Ráma je ve skutečnosti vševědoucí a všemocný. Jemu nemohou divoká zvířata ani démoni v pralese nijak ublížit.“

Kausaljá se také obávala o Sítu, neboť ta doprovázela Rámu do pralesa. Ráma se pokoušel Sítu odradit od života v pralese slovy: „Síto, prales je plný trnitých křovin a divoké zvěře. Setkáš se tam s mnoha problémy.“ Sítá Rámu přesvědčovala: „Ó, Rámo, jsi ochráncem celého světa. Ty nemůžeš ochránit před divou zvěří svoji vlastní ženu? Jsi všudypřítomný, všemohoucí a vševědoucí. Jsem si jista, že když jsi se mnou, žádné z divokých zvířat mi nemůže způsobit něco zlého. Nemám vůbec strach.“ Když Ráma uslyšel tato slova, byl velmi šťastný.

Když Rávana unesl Sítu, Ráma i Lakšmana se o ni velice obávali. Lakšmana, kypící hněvem, přišel ke svému staršímu bratrovi a řekl: „Milý bratře, dej mi své svolení a já všechny ty bídné demony seženu na popel.“ Ráma ho nabádal k trpělivosti: „Lakšmano, my nic takového nepotřebujeme udělat. Démoni se zničí sami. Oni se stanou obětmi svých vlastních špatných vlastností.“ Následně byl Rávana zabit Rámou a jeho armádou opic. Ráma pak Lakšmanovi vysvětlil: „Lakšmano, lidé se chovají určitým způsobem a sklízíjí následky svých činů podle svého osudu (*prárabdha*) a svých vlastností. Nemělo by se nás to příliš dotýkat. Dokud je člověk připoután ke světským předmětům a přemýšlí ve vztazích „mé“ a „tvé“, bude se jej dotýkat utrpení. Tudíž by měl zacházet se světskými předměty s postojem: „Toto není mé, vše je vtělení božství.“

Všechny činy by se měly konat k potěšení Boha. Jestliže si někdo buduje ego s myšlenkou „já“ a „mé“, zajisté ho to zahubí. Říkáte: „Toto je mé a tamto je mé.“ Co vám však opravdu patří – tělo, mysl, intelekt nebo smysly? Říkáte: „toto je moje tělo, toto je moje mysl, toto je můj intelekt,“ a tak dále. Nic vám však ve skutečnosti nepatří. Tělo, které považujete za své, vás v okamžiku opustí, dokonce bez vašeho vědomí. Mysl se toulá podobně jako opice. Je možné tuto bláznivou opici spoutat? Neříkejte: „Já jsem to nebo ono.“ Říkejte: „Já jsem Já.“ To je váš správný popis. Správná odpověď na otázku: „Kdo jsi?“ je „Já jsem Já.“

Ráma nikoho nekritizoval, ani nikomu neubližoval. Kdo by ho tedy mohl nenávidět? Dobré činy přinesly Rámovi dobré výsledky. Proto když děláme druhým dobro, nejsou tu předpoklady, že bychom měli prožívat trápení a obtíže. Jestliže přesto máme pocit, že máme potíže, leží chyba v nás. Bůh nezodpovídá za naše trápení a potíže, za ně je odpovědná vrtkavost našich smyslů. Tudíž bychom měli své smysly ovládat. Jsme-li schopni ovládat své smysly, budeme mít pod kontrolou i všechno ostatní. To je základem Ráмова učení. Rámájana není jen Rámovým příběhem. Je ve skutečnosti příběhem každé lidské bytosti.

Ze svých problémů a potíží viníme Boha. Bůh však miluje všechny stejnou měrou. Nechová k nikomu nenávist. Je stále šťastný a usměvavý. Usměvavý výraz je přirozenou vlastností božské bytosti. Tam, kde je úsměv, nemůže být žádná nenávist! Lidé s takovými božskými vlastnostmi nebudou za žádných okolností znepokojeni. Proto se vždy usmívejte a buďte šťastní. Nikdy si nenasazujte tvář „smutného muže“.

Někteří studenti se velmi obávají zkoušek, chtěli by je zpozdit nebo odložit. Čím dříve však zkoušky napíšete a uděláte je, tím rychleji postoupíte do vyšší třídy. Místo toho, abyste se obávali zkoušek, byste měli pospíchat do vyšší třídy. V takovém spěchu nejsou žádné starosti (slovní hříčka: „*There is no worry in this hurry.*“).

*Pojďte, ó oddaní, pojďte! Vezměte sladký pokrm Ráмова jména.
Nekupujte si z nevědomosti jiné sladkosti a nejezte je, zničily by vám zdraví.
Smíšením esence véd s mlékem jejich prohlášení, přidáním cukru ctností (subuddhi),
přepuštěného másla pravdy (nibaddhi) a odstraněním špíny falše (abbadhamu)
připravili naši mudrcové lahodnou cukrovinku Ráмова jména.*

(píseň v telugu)

Vaše zdraví bude zničeno požíváním všech možných sladkostí, prodávaných na tržišti. Takové sladkosti mohou být chutné, ale pro vás jsou škodlivé. Místo toho vám velcí mudrcové připravili sladké Rámovo jméno. Má podivuhodný účinek na mysl. Nikdy se nemůže opotřebovat či zkazit. Čím více tuto sladkost – Rámovo jméno – požíváte, tím více radosti z něj získáváte. Je sladší než cukr a chutnější než podmáslí.

Božské Rámovo jméno je plné sladkosti a sladké zůstává navždy. Na Zemi již bylo mnoho božích vtělení. Rámovo božské jméno však zůstává věčné. Rámovo jméno je od dávných časů pro všechny *táraka* mantrou (mantrou, která osvobozuje). Ze zpěvu Rámova jména mohou získávat blaženost všichni – od dětí po dospělé. Věk není žádnou překážkou k prožívání sladkosti Rámova jména. V tomto jméně je nesmírná sladkost. Sladkého, blaženého Rámova jména, plného nektaru, bychom se nikdy neměli ani na vteřinu vzdávat. Dnes však lidé naneštěstí zpěv Rámova jména zanedbávají. Je to jejich osud.

Když požádali Mírábái, aby opustila Kršnúv chrám v paláci u Mahárány, byla naplněna úzkostí: „Jak mohu opustit svého drahého Pána Kršnu a odejít!“ Její neochvějná víra v Kršnu však v ní upevnila přesvědčení: „Kršna půjde se mnou.“ Modlila se k Pánu Kršnovi: „Ó, Pane, po velkém úsilí jsem získala vzácnou perlu božího jména. Požehnej mi, abych tuto nedocenitelnou perlu neztratila, prosím.“ Za nepřetržitého zpěvu Kršnova jména dosáhla Dváraky. Dveře chrámu však našla zavřené. Neschopna již déle snášet utrpení z oddělení od svého drahého Pána udeřila hlavou do chrámových dveří. A hle! Dveře se otevřely a před ní se objevil Pán Kršna. Po *daršanu* svého drahého Pána s Ním Mírábái splynula.

Svá srdce musíme rozšiřovat. Tím není myšleno fyzické srdce. Jestliže se zvětší fyzické srdce, vyžaduje chirurgický zákrok. Rozšíření lidského srdce odkazuje na velkorysost. Někteří lidé, co zde sedí, natahují nohy a zabírají hodně místa. Kdyby místo toho seděli blízko sebe, vešlo by se sem více oddaných. Musíme jeden druhému pomáhat, být pozorní a dělit se.

Milí studenti!

Začaly letní prázdniny. Počínaje zítřkem budete odjíždět domů, abyste strávili prázdniny se svými rodiči. Buďte s nimi po celou dobu šťastní. Úvaha nad tím, že zde trávíte čas v radosti nad svatým učením, učiní vaše rodiče také šťastné. Jste-li vy šťastní, budou šťastní i oni. Nikdy rodiče svým chováním nermuťte. Nestačí, když se staráte jen o své pohodlí a blahobyt. Ze všeho nejdříve by měli být šťastní vaši rodiče.

Život se neomezuje jen na jídlo (*khana*), pití (*pína*), spánek (*sóna*) a smrt (*marna*). Nenarodili jsme se proto, abychom jedli, potulovali se a užívali si pohodlí.

Narodili jsme se, abychom sloužili svým rodičům a dělali jim radost. Jestliže nyní děláte radost svým rodičům, vaše děti budou v budoucnu dělat radost vám. Vedte příkladný a vzorný život. Jen tak bude posvěcen a vzdělání, které jste získali ve vzdělávacích institucích Šrí Satja Sái, bude mít smysl. Přeji si, abyste měli všichni dobrou pověst, jako studenti této významné instituce.

(Bhagaván zakončil svoji promluvu bhadžanem „Ráma, Ráma, Ráma, Sítá“.)

U příležitosti svátku Rámanavamí, v Prašánti Nilajam dne 7. dubna 2006